

בעקבות הטרגדיות שחוזה עם ישראל בחודש האחרון עם הסתלקותם של מאות יהודים מנגיף הקורונה ל"ע, פרסם האדמו"ר מקאלוב הזקוק בעצמו לרחמי שמים מרובים, מכתב לבני ישראל המתאבלים על קרוביהם ומכירהם שנפטרו במגפה, לא עלינו - את הדברים הכתיב הרבי הסובל מניוון שרירים באמצעות עיניו והם הועלו על הכתב בהוראתו.

להלן מכתבו המלא:

נמצאים בתקופה קשה, שרבים מבני עמנו אבדו קרובים ומכירים שנפטרו לחיי העולם הבא. בימים אלו, מן הראוי להתבונן ביסודות האמונה של עם ישראל. רק כך נוכל לחזק את עצמנו.

במצבים כאלו מצוי, שבני אדם חושבים שהיו יכולים למנוע את המיתה אם היו מטפלים בחולה באופן אחר, וזה גורם שהקרובים יחיו עם רגשי אשמה על עצמם, או רגשי כעס על הרופאים וכדומה.

אבל יהודי צריך לזכור, שהכל מן השמים. אף אם אדם, שהוא בעל בחירה, גרם בפשיעה למיתת המת, ומתחייב בדיני אדם ובדיני שמים על רוע בחירתו - בידוע כי על המת כבר נגזר מן השמים למות, וגם לולא פשיעת אדם זה, היה מת באופן אחר.

יסוד זה מרומז בדברי הקב"ה שהביא רש"י בתחילת פרשת חוקת, בנוגע לטהרה מטומאת מת: "גזירה הוא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה" - יש לזכור שגזירת המיתה באה מהקב"ה, ואין רשות להרהר אחר המיתה שאם היו מטפלים בחולה באופן אחר היה נשאר בחיים.

מטעם זה, גם האבלות על המת צריכה להיות מוגבלת.

בענין זה כתוב (דברים יד, א-ב): "בנים אתם לד' אלקיכם, לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת, כי עם קדוש אתה לד' אלקיך". ומבואר בפירוש הרמב"ן על פסוק זה, שכיון שבנים אנו להשי"ת, אשר אהבתו אותנו גדולה מאהבת האב לבנו, בוודאי גם מיתת יקירנו לטובה היא, ועלינו לסמוך על אבינו שבשמים כמו בנים קטנים הסומכים על אביהם, גם כשאננם מבינים את מעשיו.

אף בשביל המת עצמו אין להצטער כל כך, כי עיקר האדם היא הנשמה שבקרבו, והנשמה ממשיכה לחיות חיים רוחניים בעולם העליון, וכל מי ששייך לעם הקדוש - מגיע בסוף לגן עדן, כמו שהבטיחנו הקב"ה (שמואל ב יד, יד): "לבלתי ידח ממנו נדח".

לכן, אין מקום אצל יהודים להצטער באופן כה חזק של שריטה וגדידה, כמעשי הגויים, רק בוכים מתוך געגועים למת, כמו שטבע העולם שגם בן חי בוכה כשנפרד מהוריו ונוסע למרחקים.

אף צער הפרידה ממת יהודי אינו כמו הצער בעת בפרידה נצחית, שכן עתידים להיפגש שוב בתחיית המתים.

מורי ורבי, מרן הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע, הגיע לארץ הקודש ביום ט' שבט תש"ד, לאחר שאיבד את כל צאצאיו ורוב חסידיו, שנרצחו בידי הנאצים ימ"ש.

ושמעתי שסיפר החסיד רבי יאשע בעלזער ז"ל, שבעת עריכת שולחנו הטהור בליל שבת הראשונה בארה"ק, שהיתה "שבת שירה", אמר מרן זי"ע:

בתחילת שירת הים כתוב: "אז ישיר משה ובני ישראל", וכתב על זה רש"י ז"ל בשם המדרש: "מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה". וצריך ביאור, היכן מרומז כאן ענין תחיית המתים.

ואמר מרן זי"ע, שיש לבאר דברי המדרש, כי הנה חז"ל למדו מהפסוק "וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים", שרק אחד מחמשה יצאו, וארבעה חלקים מכלל ישראל מתו בשלשת ימי אפילה של מכת חושך. לפי זה יוצא, שלכל אחד מבני ישראל היו הרבה קרובים שמתו זמן קצר קודם יציאתם ממצרים, ואם כן קשה כיצד היו מסוגלים לשיר בימים כאלו.

והמשיך הרבי זי"ע, שהתשובה לזה היא, שהם האמינו בכל לבם שהמיתה אינה אלא בגדר פרידה זמנית של הנשמה מהגוף, עד שיזכו לתחיית המתים, ובזה התנחמו שעוד עתידים לפגוש שוב. ועל כך אמרו במדרש, שממה שהיו ישראל מסוגלים לשיר, רואים את גודל אמונת בני ישראל בתחיית המתים. עד כאן תוכן דבריו הקדושים.

וראוי להוסיף, שמיתת בני ישראל בימי האפילה היתה באמת לטובה גדולה, כמו שביאר זקני הקדוש, רבי צבי אלימלך מדינוב, בעל ה"בני יששכר" זי"ע, א, בספרו הקדוש "אגרא דכלה" (פרשת בשלח) על פי קבלה, שמיתתם היתה נחוצה בכדי שיזכו כלל ישראל להיגאל ממצרים, וכל הנשמות שמתו אז - זוכות לתיקון ע"י הקב"ה בעצמו, ועליהן נאמר (ישעיה כז, יג) שבעת תחיית המתים יבואו "הנדחים בארץ מצרים".

כעין זה כתב זקני הקדוש בעל ה"בני יששכר" זי"ע א במכתב לחסידיו במונקאטש אחרי מגפת החולירע בשנת תקצ"א, שהמגפה באה לטובתנו, כדי לקרב את קץ גאולתנו. ואף כשלא זוכים תיכף לגאולה, זה מנכה הרבה שנים מגזירת הגלות הקשה.

יהודי המאמין שהכל לטובה לפי חשבונות שמים שלמעלה מהשגותינו, מקבל את הרעה בשמחה, ואף מברך עליה, כמו שאמרו חז"ל (ברכות נד ע"א): "חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה".

ההבדל העמוק בנקודה זו בין ישראל לעמים, התגלה לעין כל בחצות ליל פסח הראשון במצרים. מצד אחד ראו את המצריים צועקים צעקות גדולות ונוראות, מתוך צער בלתי מוגבל על מיתת בכוריהם, ומצד אחר ראו את בני ישראל יושבים בביתם, שמחים, ועוסקים בהלל והודאה לקב"ה, אף שאיבדו את רוב משפחותיהם זמן קצר קודם לכן.

דבר זה גרם נחת רוח עצומה לבורא יתברך, וכמו שאמר הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זיע"א על הפסוק (שמות יב, כז) "אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים", שהקב"ה כביכול 'קפץ' משמחה כשהגיע לבתי בני ישראל, ואז זכו להיגאל.

לקח טוב זה, עלינו ללמוד וליקח עמנו מחג הפסח, על דרך שכתוב (דברים טז, ג): "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך". בשעה שאנו משתתפים בצערם של ישראל ומתפללים לישועות וחסדים נגלים, עלינו לזכור גם לחזק איש את רעהו באמונה ובטחון.

ובזכות זה המקום ינחם אותנו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות.